

سعید بنی عامریان:

مهندس مومنی از زمانی که آمدند قشم هم در گفتار و هم در کردار به این اصل پایبند بودند که امکانات، ظرفیت‌ها و ثروت‌های این جزیره باید بطور یکسان به همه ساکنان آن برسد.

فراز و نشیب‌های توسعه قشم در گفت و گوی همزیستی با سعید بنی عامریان مدیر کل برنامه ریزی و بودجه سازمان منطقه آزاد قشم

مردم قشم بزرگترین سرمایه برای توسعه جزیره

نمی شود که توسعه اقتصادی در یک جامعه اتفاق بیافتد ولی توسعه فرهنگی یا سیاسی در آن جامعه انجام نشود، در توسعه، همه این ابعاد متاثر از یکدیگر باید باشند.

من معتقدم که جزیره باید در تمام ابعاد، توسعه پیدا کند، یعنی همه بخش‌های جزیره از مواهب توسعه باید برخوردار شوند و امکاناتی مانند رفاه، حمل و نقل، آب، برق، آموزش، درمان، اشتغال و مانند اینها باید به صورت یکسان در دسترس همه ساکنان جزیره قرار بگیرد

اجرای پروژه جایکا در قشم

سعید بنی عامریان: جایکا یک موسسه دولتی ژاپن است که کمک‌های فنی و آموزشی به کشورهای توسعه نیافته و در حال توسعه و عمدتاً در حوزه جوامع محلی این کشورها انجام می‌دهد. با توجه به اینکه طرح سازمان منطقه آزاد قشم در این خصوص توسط این موسسه پذیرفته شده بود در دوره سرپرستی آقای شعبانی فرد در منطقه آزاد قشم مدیریت پروژه جایکا قشم به بنده محول شد و این طرح پس از تغییراتی در سرفصل‌هایش در چهار حوزه: ۱- «گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی» ۲- شیلات و کشاورزی ۳- پسماند و ۴- فاضلاب وارد فاز عملیاتی شد.

جایکا در آغاز اجرای این پروژه در قشم به سه اقدام ذیل دست زد:

۱- بازنگری طرح جامع «سوئکو» در راستای توسعه جوامع محلی قشم - پیش‌نویس گزارش اولیه آن آماده شده و در جلسات متعدد مورد بحث و بررسی قرار گرفته و و با نهایی شدن نظرات دوستان به تصویب خواهد رسید.

۲- اجرا و عملیاتی کردن ۱۰ پروژه پابلوت را که ما انتخاب کردیم.

۳- ترویج و جذب سرمایه‌گذاری خارجی از طریق تبلیغات - در این خصوص چهار گروه به کشور ژاپن از سوی جایکا اعزام شده و می‌شوند که اولین گروه شامل مدیران متشکل از فرماندار وقت قشم، رییس سازمان برنامه و بودجه استان هرمزگان، معاون توسعه مدیریت سازمان منطقه آزاد قشم، مدیرکل حراست این سازمان و بنده به عنوان مدیر پروژه جایکا در قشم بودند و سال گذشته این سفر انجام شد. دومین گروه نیز در حوزه شیلات متشکل از منتخبان سازمان، تعاونی‌های صیادی و نمایندگان بخش خصوصی و دولتی مرتبط با شیلات قشم بودند که به ژاپن اعزام شدند.

سومین و چهارمین گروه نیز قرار است از شهریورماه سال جاری به ژاپن اعزام شوند که متشکل از نمایندگان بخش‌های گردشگری، محیط زیست و کار و اشتغال سازمان و همچنین مدیران و کارشناسان حوزه شهرستان قشم در بخش‌های گردشگری و محیط زیست و بخصوص فعالان بخش خصوصی مرتبط در غرب جزیره قشم خواهد بود.

سازمان منطقه آزاد قشم از عملکرد پروژه جایکا در این جزیره که افزون بر ۱/۵ سال از آغاز اجرای آن می‌گذرد و در مهرماه ۹۷ به اتمام می‌رسد، بطور کلی راضی است و معتقد است که تداوم اجرای چنین پروژه‌هایی در قشم به توسعه پایدار عرصه‌های مورد نظر از جمله جوامع محلی منجر خواهد شد.

با سعید بنی عامریان مدیرکل برنامه ریزی و بودجه سازمان منطقه آزاد قشم است که صبح یک روز تابستانی در محل دفترش در ساختمان مرکزی این سازمان انجام شد.

علت اینکه بحث را با مقوله توسعه شروع کردیم شاید این باشد که بنی عامریان از همان روز اول که به گفته خودش ۲۰ سال پیش پس از فارغ التحصیل شدن در رشته مهندسی صنایع از دانشگاه اصفهان و کسب تجربه در یک شرکت کانالایی - ایرانی بواسطه یکی از هم کلاسی‌های دانشگاه دعوت به کار در سازمان منطقه آزاد قشم شده بود، یکسره در عرصه طرح و برنامه سازمان به قول معروف استخوان خرد کرده و در همه طرح‌های توسعه این منطقه و خود جزیره قشم یک پای مهم همه بحث‌ها، طرح‌ها، برنامه‌ها، تصمیم‌ها و پروژه‌های توسعه بوده است.

ادامه در صفحه ۲...

یا غیر موزون می‌شود و نتیجه توسعه با این رویکرد، بی‌عدالتی، ایجاد شکاف اقتصادی و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی خواهد بود. این، مقدمه گفت و گوی من

در مناطق نیز تعمیم داد به این معنی که اگر در یک سرزمینی اقتصادش رشد کند، آن هم در یک بخش محدود و رشد حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی نیز متناسب نباشد، توسعه این منطقه نامتوازن

گفت و گو: تاج محمد کاظمی
"ساز به دوران رسیده!" این اصطلاح را برای کسی بکار می‌برند که رشد فرهنگی و اجتماعی‌اش کمتر از رشد اقتصادی‌اش است و آن را می‌توان به مقوله توسعه

پیشرفت طرح‌های اقتصاد مقاومتی در قشم فرا تر از اهداف تعیین شده

پارک زیست فناوری همکاری خوبی با ما کردند و واحدهایی که برای رسیدن به افزایش ۳۰ درصد صادراتشان انگیزه، ظرفیت و توان داشتند با تشویق و کمک ما به هدف اقتصاد مقاومتی یعنی افزایش ۳۰ درصدی صادرات رسیدند و در برخی از واحدها میزان صادرات حتی به بالای ۷۰ درصد نیز رسید در صادرات مجدد نیز به هدف اقتصاد مقاومتی یعنی ۳۰ درصد افزایش در قشم جامه عمل پوشانده شد.

در بخش افزایش واحدهای دانش بنیان وجود پارک زیست فناوری و مرکز رشد در قشم باعث شد که در این بخش از همه مناطق آزاد کشور جلو بزنیم و گزارش‌های ما در این خصوص بسیار درخشان ارزیابی شد. در بخش رفع موانع تولید

مدیرعامل به بنده محول شد. ستاد اقتصاد مقاومتی قشم در چارچوب سند ابلاغی سه هدف عمده شامل افزایش ۳۰ درصدی صادرات، افزایش ۳۰ درصدی صادرات مجدد و توسعه ۳۰ درصدی پروژه‌های دانش بنیان را دنبال کرده و در هر سه حوزه اقدامات جدی را انجام داده است.

این اقدامات عبارت بودند از: ۱- شناسایی صنایع موفق ۲- تلاش در جهت رفع موانع و مشکلاتی که از ناحیه سازمان به واحدهای تولیدی وارد می‌شود ۳- شناسایی موانع تولید معطوف به صادرات براین اساس با شناسایی بخش‌های از سازمان که مشکل آفرین بودند و اصلاح شیوه‌های مشکل ساز آنها، گردش کار را روان‌تر کردیم. در این رابطه گمرک، صنعت و

سعید بنی عامریان به عنوان مجری طرح‌های اقتصاد مقاومتی سازمان منطقه آزاد قشم درباره وضعیت اجرای این طرح‌ها در قشم به خبرنگار همزیستی توضیحاتی داد که اهم آن در پی می‌آید:

با ابلاغ اجرای اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری به دولت و تشکیل ستاد فرماندهی آن در دولت وظایف مناطق آزاد نیز در این خصوص از سوی دبیرخانه مناطق آزاد به کلیه مناطق از جمله منطقه آزاد قشم ابلاغ شد و ستاد اقتصاد مقاومتی در مناطق نیز به ریاست مدیرعامل هر منطقه تشکیل و مجری این ستادها نیز معاونین اقتصادی مناطق شدند، اما در قشم مسئولیت اجرای اقتصاد مقاومتی در سال ۱۳۹۵ توسط

معطوف به صادرات واحدهای صنعتی، تامین گاز شهرک صنعتی کاه که عمدتاً صنایع سنگین در آنجا مستقر هستند رسیدن میزان تولید این واحد به ۱۰۸۰ تن ظرفیت سالانه، افزون بر ۵ درصد به تولید میگو کشور افزوده می‌شود.

ما اعتقاد داریم که بحث اقتصاد مقاومتی در کشورمان بسیار جدی است و راه نجات اقتصاد کشور نیز از این مسیر عبور می‌کند و بر این اساس اهداف جدید ستاد را در سال جاری تعریف کردیم و کارگروه‌ها را هم تشکیل دادیم و از دوستان اعضای این ستاد که با علاقه مندی و دلسوزی در جلسات این ستاد شرکت می‌کنند انتظار داریم که در جلسات آینده نیز بطور جدی شرکت نمایند.

در دستور کار ستاد اقتصاد مقاومتی قشم قرار گرفت و در قالب یک توافقنامه با شرکت گاز مقرر شد گازرسانی به این شهرک با اجرای طرح توسعه آن انجام شود. همچنین برای رفع مشکل برق واحدهای شیلاتی قشم در پی مذاکره با استاندار هرمزگان مقرر شد افزون بر ۱/۵ مگاوات برق مورد نیاز واحد تشکیل مروارید قشم واقع در دوستکو باسیدو تامین شود. با رفع این مشکل و

وزارت فرهنگ و ارث ملی
CULTURE HERITAGE

ویژه نامه
اداره کل برنامه ریزی و بودجه
سازمان منطقه آزاد قشم

نماینده گي تهران: ۰۹۱۲۳۰۰۳۴۲۱
نماینده گي قشم:
۰۹۱۱۲۸۰۷۴۱۱
نماینده گي استان گلستان: گرگان-
خ شهید بهشتی- پاساژ رضا
نیم طبقه اول- واحد یک

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
تاج محمد کاظمی
صفحه آرایي: مهیار کاظمی

فراز و نشیب های توسعه قشم در گفت و گو با سعید بنی عامریان

مردم قشم بزرگترین سرمایه برای توسعه جزیره

مبانی و منابع برنامه ریزی در سازمان

همزبستی: مبانی و منابع این اداره کل برای برنامه ریزی فعالیت های سازمان کدامند و کارشناسان آن برای استفاده بهینه از این منابع چه اقداماتی را انجام می دهند؟

بنی عامریان: طبیعی است که هر برنامه ریزی اسناد بالادستی می خواهد، یکی از این اسناد، سند توسعه جزیره قشم بود که به عنوان طرح جامع «سونکو» در قالب ۱۹ جلد در زمان آقای شمس اردکانی اولین مدیرعامل منطقه آزاد قشم شروع و در زمان آقای بوشهری دومین مدیرعامل این منطقه به پایان رسیده است. در این سند کلیه اقداماتی که سازمان باید برای توسعه انجام دهد در قالب یک طرح جامع دیده شده است. این طرح به عنوان یک سند برنامه ریزی همیشه قابل استناد بوده و به عنوان مثال جانمایی و ساخت فرودگاه، شهرک های صنعتی، بنادر و راهها در سطح جزیره همه متأثر از این طرح جامع بوده است. در این طرح کل جزیره به عنوان منطقه آزاد دیده شده است و به همین خاطر فرودگاه در وسط جزیره جانمایی و ساخته شده است.

اما با اعلام رسمی محدوده ۳۰۰ کیلومترمربعی منطقه آزاد قشم از سوی دولت، بیشتر اقدامات عمرانی سازمان در همان محدوده انجام شده و و این موضوع باعث ایجاد شکاف در جزیره شد بطوری که غرب جزیره بخاطر قرار نگرستن در این محدوده توسعه پیدا نکرد اما شرق جزیره تا شهر سوزا به محل تمرکز این اقدامات تبدیل شد.

گرچه این روند با روی کار آمدن دولت آقای روحانی، دولت تدبیر و امید، اصلاح و توسعه موزون و یکپارچه کل جزیره از سوی دولت و منطقه آزاد هدف گذاری شد و برنامه های آقای مومنی در ارائه خدمات مختلف به غرب جزیره معطوف به این هدف گذاری دولت است.

همچنین اسناد بالادستی دیگر در سطح ملی و منطقه ای هم در قشم وجود داشته که برنامه های پنج ساله توسعه دولت که مناطق آزاد را هم دربر می گیرد یکی از آنهاست و حتی به رغم اینکه منطقه آزاد قشم از استان هرمزگان مستقل عمل می کند، به اسناد توسعه استانی نیز نگاهی داریم.

با توجه به تغییرات و تحولات استانی، ملی و جهانی و ضرورت تعامل مناسب با آنها، منطقه آزاد قشم خود را مقید به بازنگری در اسناد خود می داند و به همین دلیل طرح راهبردی توسعه جزیره قشم به مشاور داده شده تا طراحی شود.

البته من شخصا معتقدم در برنامه ریزی توسعه جزیره، همه اقشار ذی نفع جزیره باید مشارکت داشته باشند و عدم مشارکت آنها در این خصوص باعث می شود که آنها انگیزه و تعصب لازم برای اجرای برنامه های توسعه را نداشته باشند. بر این اساس با توجه به اینکه ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه دولت، سازمان منطقه آزاد قشم را به عنوان بالاترین نهاد اجرایی جزیره محسوب کرده است، این سازمان محور برنامه ریزی برای توسعه جزیره هم شده است و در نتیجه از یک سال پیش با همت کل اقشار جزیره، شورای برنامه ریزی و توسعه جزیره قشم و کمیته های فرعی آن را تشکیل دادیم.

در این خصوص افزون بر ۱۰ کمیته فرعی در حوزه های زیرساخت ها، بهداشت و درمان، کشاورزی، صنعت و امثال آنها متشکل از مسئولان سازمان، مسئولان ادارات و نهادهای مستقر در جزیره، فعالان اقتصادی جزیره، اعضای شوراها و دهیاران و سایر اقشار مردمی ایجاد شده است و با توجه به حضور و مشارکت جدی همه اقشار جزیره در این شورا، برنامه تدوین شده در آن مورد توجه اسناد بالادستی قرار خواهد گرفت.

هنر ما مدیران منطقه باید این باشد که فرهنگ مردم قشم را درک بکنیم، مردم این جزیره را باور کنیم! این مردم بزرگترین سرمایه برای توسعه این جزیره است، وقتی این مردم را در برنامه های توسعه مشارکت بدهیم، همه موانع توسعه از میان خواهد رفت.

دوگانگی مدیریت در مناطق آزاد بخصوص قشم باعث شده تا اثر بخشی منابع ملی در حوزه هایی که دستگاه اجرایی و منطقه آزاد تواما به آنها ورود کرده اند در این مناطق کاهش یابد. البته من معتقدم در این خصوص با تکیه بر قانون و دوری از بخشی نگری و تعامل سازنده و منطقی می شود منافع ملی را تأمین و به مردم خدمت کرد.

شبکه های اجتماعی خوب است اما به این شرط که در قاعده و اندازه خودش استفاده شود ولی من معتقدم که چون حضور زیاد در این شبکه ها افراد را از مطالعه باز می دارد و اطلاعاتش هم سطحی، غیر موثق و بدون منبع است، ورود این شبکه ها به زندگی مردم یک عارضه اجتماعی است.

محصولاتی اختصاص پیدا می کند که متعلق به یک برند داخلی و صادرکننده موفق باشد. این طرح پاسخی است به برخی منتقدین سازمان که منطقه آزاد قشم را دروازه واردات می نامند. طرح "پیشواز" نیز با هدف جذب یک میلیون مسافر در سال و خارج کردن قشم از رکود طراحی شده است و قرار است براساس این طرح که مورد توجه مدیرعامل منطقه نیز قرار گرفته است، همه ذی نفعان در بخش های دولتی، عمومی و خصوصی از آژانس های مسافری و هتل ها گرفته تا شرکت های حمل و نقل، غذاخوری ها، بازارها و اصناف و مانند آنها برای کشاندن این تعداد مسافر به قشم همکاری کنند. و آخرین طرح هم با عنوان "نقش حمل و نقل و ترانزیت کالا در اقتصاد ملی با محوریت پل خلیج فارس" در سطح ملی تعریف شده و امیدواریم با تکمیل آن افق جدیدی برای توسعه اقتصاد ملی نمایان شود.

و حرف آخر؟

می گوید: جا دارد از این فرصت استفاده کنم و از همه همکاران عزیزم در این اداره کل بخاطر زحمات طاقت فرسای شان تقدیر و تشکر کنم. من همیشه معتقد به این اصل بودم که عامل کلیدی موفقیت یک مجموعه، نیروی انسانی شاغل در آن مجموعه است. همکاران من در اداره کل برنامه ریزی و بودجه سازمان از کارشناسان مسئول و کارشناسان گرفته تا سایر پرسنل شاغل در این مجموعه، تمام تلاش شان معطوف به ارتقاء عملکرد این اداره کل بوده و است و من معتقدم که هرچقدر زمینه کاری آنها چه در بعد مادی و چه در بعد معنوی توسعه پیدا کند، عملکرد آنها به همان نسبت، تأثیر مثبت در کل حرکت سازمان خواهد داشت.

روسیه، ترکیه، بلغارستان، هندوستان، مالزی، اتیوپی، تایلند، لبنان، سوریه، امارات و جمهوری آذربایجان و نخجوان سفر کردم و از مردم و فرهنگ هر کدام از این کشورها بخصوص راز موفقیت و سرآمدی آنها درس ها یاد گرفتم.

می گویم: برگردیم به داخل خانه و آشپزخانه! میانه ات با تولیدات آشپزخانه چگونه است؟ در انتخاب نوع غذا سخت گیر هستی و وسواس داری که غذای خاصی سرو شود؟

می گوید: نه اتفاقا! برایم نوع غذا اصلا مهم نیست، اصل برای من کیفیت و سالم و ساده بودن غذاست، ولی بیشتر غذاهای سنتی را ترجیح می دهم. یک موردی را که می خواهم اینجا یادآور بشوم این است که من هرگز نوشابه گازدار در عمرم نخوردم و نمی خورم!

می گویم: فکر می کنم حسایی خسته شدی و بهتره این گفت و گو را تمام کنیم؟ مطلبی است که فراموش شده باشه؟

می گوید: من خسته نشدم و اتفاقا می خواهم به چند طرح در دست اجرا سازمان که در طول این گفت و گو مجال نشد به آنها بپردازم، اشاره کنم. **می گویم:** آنچه باید در باره سازمان گفته می شد، فکر می کنم شما گفتید، گرچه هنوز ناکفته ها ممکن است درباره سازمان فراوان باشد که انشالله اگر مجالی بود شاید وقتی دیگر را در هر صورت بفرمایید!

می گوید: در سال گذشته چند طرح و بسته کاری برای رفع مشکلات سازمان و خود جزیره ارائه شد که از جمله آنها می توان به طرح "کارا" اشاره کرد که هدف از اجرای آن کاهش هزینه و رعایت الگوی مصرف است. طرح "حاتم" یا طرح حمایت از تولید ملی یکی دیگر از این طرح هاست که براساس آن یکی از بازارهای قشم به بازار فروش

می گویم: اینکه این شبکه ها در این وانفاسی یکجانبه گرایی و انحصار طلبی رسانه های سنتی به داد مردم و بخصوص اقشار روشن فکر فاقد رسانه رسیده است، شکی نیست و باید ورود این شبکه ها را به زندگی مردم به فال نیک گرفت، اما اینکه چون وسایل جدید ارتباطی، دیگر یکسویه نیست و مردم هم به راحتی می توانند پیام ها و محتواهای خود را در فضای مجازی منتشر کنند و کنترل اطلاعات دیگر ممکن نیست، امکان دارد پیام ها و محتواهای منفی و ضد منافع مردم نیز در این شبکه ها منتشر شود، سؤال این است که شما چگونه با این شبکه ها کنار آمده اید؟

می گوید: این شبکه ها خوب است اما به این شرط که در قاعده و اندازه خودش استفاده شود ولی من معتقدم که چون حضور زیاد در این شبکه ها افراد را از مطالعه باز می دارد و اطلاعاتش هم سطحی، غیر موثق و بدون منبع است، ورود این شبکه ها به زندگی مردم یک عارضه اجتماعی است، گرچه شفافیت در اطلاع رسانی و سرعت و تسهیل دسترسی عمومی به اطلاعات از نقاط مثبت این شبکه ها بشمار می رود. و در کل اگر فرهنگ استفاده از این شبکه ها در جامعه توسعه پیدا کند بطوریکه همه در این شبکه ها به حقوق دیگران احترام بگذارند، اتفاق مبارکی می تواند باشد.

می گویم: از شبکه ها بیاییم بیرون! از قشم و ایران هم برویم بیرون! با سفر به خارج میانه ات چطوریه؟ به کدام کشورها سفر کردی؟

می گوید: حدیث داریم از پیامبر عظیم الشان اسلام که "مسافرت کنی تا تندرست بمانی و روزی کسب نماید". هیچ تجربه ای بالاتر از دیدن دنیا و آشنا شدن با مردمان و فرهنگ های مختلف دنیا نیست. من به مکه مکرمه، ژاپن،